

„Edinost“

z našim enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon 441. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Istisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

„La sorte dell'Istria sarà quella del Veneto.“

Te besede so bile izrečene v Poreču pred 40 leti. S takimi nadami in takim programom je istrska italijanska stranka pred 40 leti pričela ustavno delovanje svoje. »Usoda Istre bo ona Benečije!« Ta program se ni izpolnil; ali treba reči resnice, da mu je stranka ostala zvesta. Ona ni volila leta 1861 poslancev za državni zbor ter je deželni zbor istrski od onega leta poznan pod imenom deželnega zbora od »nessuno«. To besedo so bili italijanski poslanci napisali na glasovnice, ko so bili pozvani od vlade, naj izvolijo poslance za državni zbor. Formalni razlog temu postopanju njihovega je bilo nepriznavanje februarjskega patenta. Italijanska stranka se je bila držala namreč oktoberskega diploma. To ne bi bilo nič slabega; to bi bilo celo dobro. Oktoberskega diploma so se držale vse slovanske stranke v Avstriji: slovenska v Ljubljani z Bleiweisom na čelu, kakor češka v Pragi z Riegrom na čelu. Ogrska zbornica pa je odklanjala toliko diplom kolikor patent, dočim je hrvatski sabor smatral diplom jedino kakor vladni predlog. Temeljiti na osnovi oktoberskega diploma je pomenjalo toliko kakor temeljiti na federativni osnovi, pomenjalo je temeljiti na osnovi popolne enakopravnosti, pomenjalo je temeljiti na programu, razvitem po dru. Riegru v dež. zboru češkem ravno ob početku ustavnega življenja, pred štiridesetimi leti.

Dr. Rieger je rekel: »Mi hočemo ustvariti Avstrijo, kjer bodo vse dežele in vsi narodi imeli jednako pravo, a ne Avstrije razdeljene na dve polovici. Ustvariti hočemo okvir, v kateri gredo vsi narodi, kjer so vsi deli harmonično razvrščeni; to je težnja naša. Zavarujemo se proti menenju g. Haase-a, da mi poznamo samo jeden znak. Mi poznamo grb Avstrije, ali mi poznamo tudi grb kraljevine Češke, katerega ne izdamo nikdar. No, tega grba si mi ne moremo misliti ločene od grba avstrijskega. Oni, ali kateri zatajujejo grb češki, so in bodo za vedno naši nasprotniki.«

Temu primerno se je torej program italijanske stranke istrske strinjal z federativnim programom Slovanov. No, to je bilo samo navidezno. Pritrjanje te stranke oktoberskemu diplomu in proti februarjskemu patentu ni bilo samo hinavsko. Da je bilo iskreno, da je deželni zbor istrski v resnici zastopal

Istro, zahteval bi bil ujedinjenje s Hrvatsko, a ne bi bil započel svojega delovanja z zasmeševanjem predloga, da se zapisniki tiskajo tudi na hrvatskem jeziku.

Deželni zbor istrski ni hotel voliti poslancev za Dunaj zato, ker je gledal na Italijo, zato, ker je hotel, da usoda pokrajine bodi ista z usodo Benetk! V tem zmislu italijanska večina deluje tudi danes. Vstavno življenje jej daje več prilike, da razvija svojo delavnost v zmislu besed, ki stoje na čelu temu članku. Zato tudi Italijani hočejo slaviti štiridesetletnico deželnega zbora.

Ali motil bi se, kdor bi mislil, da je pred štiridesetimi leti hrvatski in slovenski del prebivalstva ostal nem. V deželnem zboru samem ni mogel protestirati, tedaj ni razpela s sredstvi, s katerimi ga je tekom časa preskrbel narodna in ustavna zavest. Protestoval pa je vendar tako, kakor je mogel. Svojega novinstva ni imel v deželi. V sami Dalmaciji hrvatsvo ni imelo svojega glasila. Ali v Zagrebu je izhajal »Pozor«, glasilo stranke škofa Strossmayerja. Ta stranka je v saboru energično povzdignila svojo besedo za celokupnost domovine ter je povdarjala, da je Istra integralen del domovine.

Prve besede Ivana Kukuljevića na banški konferenci so bile besede patriotičnega klika za narodnim jedinstvom, ki je imelo objemati tudi Istro. Program Strossmayerjeve stranke je našel v Istri odmeva. Hrvatje in Slovenci Istre so se zatekli v »Pozor«, da so protestirali proti delovanju deželnega zbora istrskega, da so opisali svoje stanje, da so razkrili in obrazložili svoje težnje. Hrvatje in Slovenci so se živo pritoževali radi svojega položaja, ali njihova beseda je bila vendar polna nade in oduševljenja. Zadošča, ako prečitamo trojico popisov. Prvi je bil v številki od 13. aprila pod naslovom »Glas iz Istre«; drugi od 3. maja »Z Učke gore 28. aprila«; tretji v številki od 10. maja pod naslovom »Od Raše vode«.

Ideja narodnega jedinstva, ideja ujedinjenja s Hrvatsko, oduševljuje, oživljuje nekake vse tri članke. Drugi od njih izgleda danes na vse zadnje, z nekega gledališča, netaktni, v kolikor pobija misel, da se Istra in slovanske dežele ujedinijo v jedni skupini, kateri bi imelo biti središče Ljubljana. Ne, dopis noče tega. Zaupnica Istre je Hrvatska.

Dinko Politeo.

(Zvršetak pride.)

Aneksija Mongolije.*)

Mej tem, ko se Evropa tedne in mesece jako po nepotrebnem razgreva radi čisto formalnega vprašanja, da-li Rusija poseduje Mandžurijo, ker jo ima v svoji oblasti, ali je ne poseduje, ker nam nudi čudni prizor, da se sklicuje na silo zato, da jej v nje preveliki skromnosti ne treba pripoznati vspeha, ki ga je dosegla se svojim, že pred dobrim letom zaključenim diplomatičnim delovanjem; med tem, ko je na drugi strani pozornost in interes Evrope namenoma obrnen na istotako neplodne kakor vojvite dogodke na prejšnjem sedežu kitajske osrednje vlade: pa Evropa niti do znanja ni vzela jedino plodnega, zgodovinsko in ekonomno najvažnejega dogodka, ki je, lahko se reče, utemeljil razgrnjenje kitajskega vprašanja.

Ta dogodek je: mirna pridobitev Mongolije, ki je Rusijo enkrat za vselej napravila za gospodarico največih skladnic oglja, železa in zlata na svetu; za slobodno razpolagateljico z najdelavnejimi in — ob pravem izkoriščevanju — najbogatejšimi predeli na zemlji, namreč s kitajskimi severnimi in severozapadnimi pokrajinami Čili, Šansi, Šensi, Kansu in Sečuen. Da se je tako velikansko podjetje moglo izvršiti brez prelivanja krvi, da, deloma celo ob odobravanju udeležencev na tem, to je krepka lekcija zapadni Evropi, ki dokazuje, da najbolje bojno sredstvo je, ako se — ob opori na spretno diplomacijo — gospodarski faktorji postavljajo v ospredje, in da surovo napadanje vojne sile ni tako sredstvo.

Že motiv ruskemu podjetju je bil gospodarske naravi. Ali ravno nasprotno, nego dela zapadna Evropa, Rusija ni iskala novih ozemelj za razpečevanje svojih izdelkov, ampak je iskala novih ozemelj za produkcijo, in takih ozemelj išče že petnajst let v imenovanih kitajskih deželah. Evropska politika je silila Rusijo, da je — da je sploh začela enkrat — transsibirsko železnico projektirala le na ozemlju, ki je bilo tedaj rusko; z izvedenjem te železnice na transbaikaliskem ozemlju se jej ni mudilo; hotela je čakati. Saj je imela še dva druga projekta. Jeden teh projektov je bil za tisto mandžursko železnico, ki je sedaj blizu dovršena. To železnico je Rusija dovršila, ko je po kitajsko-japonski vojni — ki je imela za

*) Ta zanimivi in aktualni sestavek je priobčila te dni »Neue Freie Presse«. Došel je od Alexandre Ular-a, ki je dlje časa bival v vztočni Aziji in je razmere Mongolije proučeval na licu mesta.

On je vzel krnkovačo z leve rame in jo preložil na desno a potem začel pritezati pas; jaz sem čakal trdovratno, da spregovori.

— A resnično je, je rekel potem, nisem je obdaroval tako... z jabolkom... pa vendar me stane mnogo.

Jaz sem se mu posmejal:

— Si jo morda kupil?

— Nisem je kupil, je odgovoril on tiho, le... znaj... ona je Arnavtka.

— Arnavtka?

— Da! Bila je žena še živega Arnavta!

Izvekel sem duhan in prvo ponudil njemu, da si zviže, in ko mu je drugi pot dim zameglel pred očmi, mi je začel tako-le pripovedovati o svoji ženitbi:

— Ko sem se vrnil iz vojske — bil sem celi dve leti tam — hotel sem delati, kar prej: s plugom in z voli. Ali, ker sem se z jedne strani bil odvadil delu, a zdruge se mi je priljubila puška, in s tretje nisem imel nikogar svojega rodu, mi je bilo težje hoditi za plugom, nego stradati. Kolikokrat, niti sam ne znam, kako, sem potegnil brazde do polovice, tu sem se ustavil, tu ostal a dan se je nagnil. A to znaš tudi sam, koliko storé

Rusijo toli srečen izid — zadobila možnost, da je nastopila kakor rešiteljica Kitaja, da je dinastijo Mandžu spravila v svojo odvisnost in je brez nevarnosti evropskih homatij zadobila koncesijo za gradnjo mandžurske železnice.

Ta železnica pa se je od strani vlade kolikor od strani trgovinskega sveta ruskega smatrala kakor gospodarsko brez vrednosti in se je smatrala le kakor strategična železnica. Dve nje zaključni točki: Vladivostok in Port-Artur sti s kitajskimi trgovinskimi središči v tako slabih zvezah, da bi morali — kar bi stalo mnogo denarja in časa — dvakrat prekladati tovore s kopnega na ladjo in z ladje na železnico, ako bi hoteli doseči železnice. In nič ni lažjega nego dokaz za koliko bi bila pot po morju iz Tjenčina v Evropo ceneja in hitreja, nego prevažanje blaga po železnici preko Šanhajkvana po velikanskem ovinku preko Mandžurije. Ali v Aziji je posest dežele potrební substrat (podlaga) za zidanje kake železnice, in to je vzrok, da je Mandžurija prav za prav že štiri leta več ali manj pod rusko upravo. Dežela ostane za dolgo časa neproduktivna, njena uprava ruinozna, ali ta dežela je stavbišče za železnico, ki dovaja do produktivnih dežel. To je prava resnična formula sedanje ruske aneksijske politike. (Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 25. aprila 1901.

O položaju. O gorostasnih predlogih Schönererjevih pravi »Politik«:

«On (Schönerer) se ni zadovoljil s tem, da bi zahteval zgolj le uzakonjenje nemškega državnega jezika. S takimi bagatelami se ne peča silni ženij sekularne pomembnosti Schönererjeve. Njemu ne zadošča tudi uzakonjenje nemškega armadnega jezika, ampak hoče Avstrijo osloboditi od »balasta« ter jo skrečiti na »nekdanje nemške zvezne dežele«. »Domovina mora postati manja« — to je geslo velikonemškega patrijota.

Praški list izvaja nadalje, da se Schönerer niti ne zmeni za to, kje dobiti parlamentarna sredstva za izvedenje njegovih zahtev. Proti volji večine se vendar tudi oktroi ne da izvesti. Najpriprosteji računi pojasnjujejo to, kaka usoda čaka »zakonske načrte« gospoda Schönererja.

»Politik« meni — in dosedanje skušaje opravičujejo to menenje —, da vendar tudi druge »zmerne« stranke, če tudi nerade, sprejmejo

take roke! Tako sem trpel, trpel, a slednjič sem se vendar naveličal tega. «Vala, rekel sem sam pri sebi, nečem več živeti tako, pa naj bo, kar hoče!» In takrat, na mojo veliko ne-rečo, so mi rekli, naj se javim za stražarja na meji. Jaz sem se javil, a oni so me vsprejeli takoj. Kako sem se veselil, ko sem prvič obesil ravno to puško na ramo, kakor da sem izkopal zaklad! Bil sem, kakor pravijo, čil in močen, pa tako sposoben, da sem delal za tri druge. Buljubaša me je imel rad kakor brata, a še bolj sem se mu priljubil nekega dne, in to radi tega: Bilo je tedaj pasje vreme, in nebo se je poleglo na zemljo, potoki so kar bili in nosili les in kamenje. Zdihovala je planina od vetra in vode, a bregovi so se tresli od neke neznane sile in strah je pograbil človeka, naj je imel še tako srce!... Mi smo sedeli v karauli okoli ognja in molčali. Nikomur ni bilo na tem, da se razgovarja. Tu se je udaril buljubaša po kolenu:

— «Ih, imam poročilo za Mijata, kdo mu je hoče sedaj ponesti!?»

Mijat je bil buljubaša v drugi karauli... Jaz sem skočil s panja.

P O D L I S T E K.

Graničarji.

Pripovedka Ilije I. Vukovića. Prevod s srbskega.

Eto, ko so oni prej ubili Marka buljubaša, govoré, da so se tri dni veselili in pili, a glavo da so mu nataknili na kol ter po redu vsi pljuvali v njo. Je li to junaki?... Ali dobro so si ga zapomnili...

— Koga to?

— Tega Marka buljubaša!

— Je li bil junak?

— Pa še kak! Živi ogenj!... A kakega sina je zapustil!... Razseli jih vse od tukaj!...

— Dobro je tudi to, ker je zapustil sebi naslednika, le rekel bi, da za vas... za vas graničarje v službi... ni žena! Kaj vam hoče ona, ko je vaša hiša ta planina?

On je pristopil k svojemu konju in izvekel malo leseno čutaro, a na to mi je odgovoril:

— Pa kaj se hoče, gospod?! Človek ostane povsod človek, tako tukaj v planini, kakor tam na Moravi. In lepo pravijo: živa

duša hoče vse, kar jej je namenjeno od Boga!... Izvolite!... ter mi je ponudil čutaro.

— Je li tropinovec?

— Da, lanski. Da ni tega blagoslova med nami, pozabili bi se tudi prekrizati v tej pustinji.

Obadva sva potegnila po nekoliko požirkov in on je utaknil spet čutaro v bisago, a potem mi je rekel:

— Hočete li jahati?

— Pustimo tako! Prijetno je še tako.

Ali res... ti mi nisi še povedal... si-li ti samec?

On se je posmešnil in rekel tiho:

— Nisem!

— Pa greš često v selo?

— Ko dobim priliko na potu!

— A jaz bi, bogme, napravil, da tisti, ki hoče med kordonske čuvaje, ne sme donesti jabolka v nedrhi, ako je bil mladenič!

— Saj ga jaz nisem nosil!

— Pa si ga, kako da ne! Morda si se tudi odčil!

— Nisem se, boga mi!

— Pravi se, da si se moral, ako je bila ta deklica!

zahteve Schönererjeve v svoj strankarski register in bodo morda že o prihodnjih deželno-zbornskih volitvah skušali prekašati eden drugega v schönerejanstvu. Ali Schönerer ostane vedno na vrhu. In ravno to je njegov namen: potlačiti hoče druge zmerne stranke.

Zdi se, da hočejo konservativne stranke energično nastopiti proti sramoteni katoliške vere od strani nemških radikalcev. V predvčerajšnji seji zbornice poslanec-ov že je opat Treuinfels protestiral proti temu, da se interpelacije, sramotilne katoliško vero potom interpelacij, utihotapljuje v stenografski zapisnik; po seji pa so se oglašili pri predsedniku zbornice zastopniki konservativnih strank ter člani poljskega »kola« duhovskega stanu z izjavo, da ne bodo dopuščali nadaljna žaljenja katoliške vere od strani Vsenemcev, bodi v interpelacijah, bodi v ustmenih vprašanjih do predsednika ter da hočejo energično nastopiti proti vsakemu takemu nadaljnjemu poskusu.

Stvar utegne postati jako resna za naš parlamentarizem. Kajti — kakor kaže že predvčerajšnji izgled — je pričakovati od Vsenemcev, katerim ni nobena stvar sveta, da bodo vsikdar reagirali s — škandali in da pokopljajo tisto, s toliko muko doseženo »delavnost« zbornice. Ti nasilneži se ravna po francoskem reku: après nous le déluge — za nami vesoljni potop! Oni hočejo vzdržati svojo grdo agitacijo, vse drugo naj gre na kose!

Neki jugoslovanski poslanec piše v »Information« jako resno o sedanjem položaju: Parlament, ki je navidezno priplul v mirno strujo delovanja, je v nevarnosti vsled notranjega vrvenja, ki ni vidno vsakomur, ki pa vendar obstoji. Poljaki so nezadovoljni; zakaj in radi česa, o tem nočem govoriti tu, ali dejstvo je, da bi jedna velikih, državo ohranjajočih strank, ki se rada sama imenuje tako, zbok naraščajočega ozlovoljenja oni potrebujejo, ker ga peremptorično zahtevajo njih volilski krogi, bi bil po veliki razpoki ločen od simpatij za slov. sever. Tam doli je nevolja glasneja in glasneja, da se le severne dežele obdružajo z železnicami, cestami, šolami in vsemi kulturnimi dobrotami, dočim južne dežele niso deležne tega. Ali naj to raztrganje postane popolno? Ni smeti pozabiti namreč, da so jugoslovanske stranke v zadnjih letih naše parlamentarne zgodovine postale zdreleje in po ulogi, ki so jo igrale kakor zavezniki, tudi vplivneje in samosvestnejše. Tožbam juga proti sebičnosti severnih dežel bi se pridružili še južni Nemci in levici bi pretil popolen razpad. Ali nimamo v Avstriji še dovolj cepljenj? Ali hočejo one stranke, ki se toli rade imenujejo državo vzdržujoče, dovesti do še hujšega razsula odnošajeve? Upajmo, da temu ni tako.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.) Včerajšnja seja se je zopet vršila v znamenju nemške kulture in bi lahko kar še enkrat prečitati naše včerajšnje poročilo o predzadnji seji zbornice poslancev, ker bi dobili tako

jasno sliko tudi včerajšnje seje. Bilo je nadaljevanje predvčerajšnjih psov.

Socijalist Pernerstorfer je stavil nujni predlog, da se odpravi § 64 kazenskega zakonika glede razžaljenja členov cesarske hiše; predlog so podpirali socijalisti in nemški radikaleci.

Pernerstorfer je, utemeljuje nujnost svojega predloga, napadel klerikalce, vsled česar je nastal med temi ter socijalisti in nemškimi radikaleci običajen prepir z običajnimi psovki in drugimi »uljudnostmi«. Malo je manjkalo, da se niso tudi dejanski sprijeli.

Po izvršenem Pernerstorferjevem govoru se je oglašil za besedo ministerski predsednik, pl. Körber, ki je izjavil v imenu vlade, da je vlada odločno protivna Pernerstorferjevemu govoru. Privilegiji, ki jih uživajo člani cesarske hiše po § 64 kazenskega zakonika, ki prepoveduje žaliti iste, so popolnoma opravičeni radi odličnega in delikatnega stališča, katerega zavzemajo člani cesarske hiše in se je njih umestnost dokazala tekom dolgega časa.

Poljak Dzieduszycki je izjavil v imenu poljskega »kola«, da bo isto glasovalo proti nujnosti Pernerstorferjevega predloga.

Na predlog posl. Ludwigstorffa se je na to zaključila debata in sta potem nastopila glavna govornika, nemški nacijonalec Malik pro in konservativec baron Morsey contra.

Med Morseyevim govorom se je vnel živahen prepir med nemškim radikalcem Steinom in dr. Šusteršičem, vsled česar je podpredsednik Prade pozval oba na red. Med nadaljevanjem Morseyevega govora so se ponovno vneli burni prizori.

Nemški liberalce Menger je priporočal, da bi se § 64. spremenil v toliko, da bi se zmanjšale kazni proti onim, ki bi se pregrešili proti spoštovanju do politikujočih členov cesarske hiše ter je predlagal, naj se Pernerstorferjev predlog odkaze posebnemu odseku. Na glasovanju je bila nujnost Pernerstorferjevega predloga odklonjena in se je isti izročil pravnemu sodstvu. Na to so nadaljevali podrobno razpravo pristojbinskega zakona. Post. Berger se je pritoževal radi insultov krščanskih socijalistov, na kar je predsednik odgovarjal, da je iste vedno primerno grajal, kar da stori tudi v prihodnje, ali opominja, naj se tudi nemški radikaleci vzdržujejo insultov.

Prihodnja seja bo jutri.

Secesija v »Slovanskem centru«.

Danes došli nam »Slov. Narod« naznanja, da je Szajerjeva skupina izstopila iz »Slovanskega centra« in osnovala lasten klub pod imenom »klub krščansko socijalnih ljudi«. »Slovanski centrum« bi vsled tega štel sedaj še 16 členov.

Delavni program zbornice poslancev. Včeraj so se sešli pri ministerskem predsedniku načelniki vseh strank, izvzemši Vsenemce in češke radikalece. Ministerski predsednik Körber je prijavil, da je namenjeno, da bo državni zbor zasedal do 10. junija, torej tudi za časa zasedanja delegacij. Po tem so začeli razpravo o tabeli, ki jo je predložil dr. Baernreither, v kateri je obsežen delavni program za to zasedanje. Debatu bodo nadaljevali jutri.

Rusija in kitajsko vprašanje.

Jako zapleteno kitajsko vprašanje se spreminja bolj in bolj v specijelno rusko vprašanje. Svet je že skoraj pozabil, da so na Kitajskem razun ruskih čet tudi čete drugih velevlasti. O vrhovnem (?) poveljniku mejnarodnih čet, Walderseeu se govori le, kadar mu je zgorela kaka palača, v kateri piše bržkone svoj potopis iz Berlina v Peking, kakor je šel tudi »slavni« Roberts na sprehod v južno Afriko, da piše sedaj svoje memoare, s katerimi napravi prav gotovo dober »kšeft«. Moderni vojskovodje posnemajo pač Cezarja v pisateljevanju mnogo bolj, nego v vojevanju.

O četah drugih velevlasti, ki se nahajajo na Kitajskem, ni slišati drugega, nego da se pripravljajo na povratek v domovino. Želeti bi bilo, da bi vse čete skupaj odkorakale domov, da bi vsaj enkrat prišel Waldersee do fakičnega izvrševanja svojega vrhovnega poveljništva. Ruski vojaki bodo odbijajočim četam bržkone delali špalir, nemški slikarji pa, katere je nemški cesar poslal na Kitajsko, da bi mu naslikali nekoliko bojnih prizorov, imeli bodo tu lepo priliko naslikati Walderseea, kako maršira na čelu združenih čet — domov.

Da se ta odhod izvrši čim prej, sklenila je ruska vlada, kakor poročajo iz Londona,

da skupno s Francozko prevzame poročstvo za izplačilo vojne šodškodnine od strani Kitajske, kar bi baje povspešilo odhod združenih čet iz Kitaja.

To bi potem omogočilo Rusiji, da bi se sama pogodila s Kitajsko, v čemur bi jo podpirala Francija, kar bi jej Rusija poplačala s tem, da bi jo, nasprotno, podpirala v njenih načrtih na skrajnem Vstoku.

Koreja misli najeti posojilo ali temu se Japan odločno ustavlja, ker sodi, da je to ruski načrt, vsled katerega bi Rusija prišla do tega, da bi najela korejsko luko Činhai.

Te dni se francoski minister za vnanje posle mudi v Petrogradu, kjer ima zelo važnih opravkov. Mej drugim se pripisuje temu obisku tudi sklepanje o zgoraj omenjenem poročstvu za kitajske šodškodnine, katero misel da je sprožil car sam in pogajanje glede najetja novega ruskega posojila 5 milijonov rubljev, katerega bi vsaj dve tretjini dala Francija, drugo bi se pa dobilo v Berlinu, Amsterdamu in Briselju.

Tržaške vesti.

Imenovanja. Poštними vezbenici so imenovani Gustav Radda in Alfonz Sacchi za Trst ter Adolf Savelli in Peter de Zuccato za Gorico.

Come si fabbricano gli scismi. (Kako se fabricirajo razkoli.) Pod tem naslovom prinaša predvčerajšnji »Piccolo« sledeči članek. »Naznanili smo že v nedeljo, da je 266 (v resnici nad 300. Op. ur.) prebivalec rojanske župnije — t. j. nekoliko nad petina tamošnjih Slovencev, ki vsi skupaj tvorijo komaj petino vseh župljanov — predložilo mestnemu magistratu, kakor politični oblasti prve instance, zakonito izjavo, da želé izstopiti iz katoliške vere latinskega obreda. To bi bila — ako bi se slučajno njih želja spremenila v dovršen čin — druga secesija v tržaški škofiji: medtem pa, ko se je prva, ona v Rimanjih, dogodila par korakov pred mestom, bi poslednja ne prestopila niti njega mej.

Ta čin ima za nas večjo važnost od one, ki bi se v normalnih časih mogla pripisovati spremembi vere ali obreda posamičnih oseb. Ta sprememba vere (sic!) je samo jedna faza slovanske agitacije, katere bi hotela na vsaki način obkrožiti mesto, da bi raznaravila civilne in verske institucije.

Da je tako, dokazujejo toliko vzroki secesije, ki bi bili v zmislu povspeševateljev, kolikor način in orožje, ki so se ga isti poslužili.

V Rojanu traja že dolgo časa oster konflikt med župnikom in minimalnim (sic!) delom župljanov, ki svoje neznatno število nadomeščajo s toliko večim napenjanjem. (Kdo bi se ne smejal?) Tem ne ugaja župnikovo vstrajanje pri tradicijah mesta in župnije, obrednemu pravu in ukazom iz Rima, niti njegova trdna volja, da bi političnim in narodnim agitacijam, besnečim po ulicah in krčmah, zaprečil prestop preko cerkvenega praga, agitacije, ki oskrunjujejo na tanačin cerkev. (Kako katoliško-pobožni so postali naskrat — židje!) Agitatorji bi hoteli poslovaniti obrede in jezik, hoteli bi slovansko petje, plapolajoče slovanske trobojnice v cerkvah in procesijah ter da bi v cerkvi, mesto Rima gospodarila velika Slavija.

Župnik ima na svoji strani velikansko večino župljanov (bum!): tisto majhno število agitatorjev pa dobiva podporo od gospode pri škofijski kuriji (é, come no?), o katerih je znano, kaka da je njih ubogljivost do ukazov papeževe kurije. (Menda vendar ne taka, kakor je ubogljivost Jurizze do škofijskega ordinarijata!) In ker župnik ni hotel odstopiti ni za ped od svojih pravic, ki so ob enem tudi verske dolžnosti, in ker je na vsačo nasprotno naredbo škofa samega napravil rekurz v Rim (Torej?! Kdo je neubogljiv?), ki do sedaj še molči, je prišlo na misel onim, v katerih rokah so vaje vse agitacije, da uprizore razkol — mogočno orožje — so si mislili — s katerim se dajo izsiliti ugodnosti v Rimu, ki je v nevarnosti, da njegov obred zgubi nekoliko vernikov.

Tu sledi odstavek, v katerem troši »Piccolo« svoje običajne laži, da so nekateri podpisali falzificirani, drugi da niso znali, kaj so podpisali, da so se ista imena večkrat ponavljala itd. No, naše čitatelje nočemo nikakor mučiti s temi neslanostmi: omenjamo samo to, da magistrat še ni zaslísal nobenega podpisanca, dokler je bil napisan ta članek, in da mu vsled tega ne more biti znano, je-li so podpisi avtentični ali ne. Sicer pa

opozarjamo že danes magistrat, naj kmalu poskrbi za pomnožitev svojih uradnikov, ako bo hotel revidirati avtentičnost vseh onih podpisov, ki mu — še priromajo. Jeden dokaz publoglavosti »Piccolovih« uradnikov pa moramo vsejedno pribiti. »Piccolo« pravi, da je med onimi Rojanci, ki so spremenili obred, tudi neka 3-letna deklica. Wie stellt sich das der kleine Moritz vor? On menda misli, da bodo stariši v slovanski cerkvi, otroci pa v dosedanji laški. No, »Piccolovi« uradniki naj blagovolijo utakniti svoj krivi nos nekoliko globlje v dotične pole in videli bodo, da so upisani ne samo 3-letni, temveč tudi 3-mesečni in še mlajši otroci. Ker tudi te povedejo, oziroma ponesejo stariši seboj v slovansko cerkev. Ti je sedaj jasno, dragi »Piccolo«?

»Piccolo« člankar nadaljuje potem:

»Ne vemo, ako nas prišli tudi ta umetna (sic) secesija v Rojanu, opazovati dogodke, ki so svoječasno sledili riemanjskemu koraku: t. j. gledati, kako se množično škofova naklonjenost do onih prebivalec, ki so se ločili od škofije, in gledati, kako rimska kurija bona fide odobri ločitev, kakor obrano proti večjemu zlu. Na vsaki način so varuhi narodne (italijanske!) integritete dolžni, da nemudoma razkrinkajo spletke teh razkolov, da na ta način zabranijo, da bi se grška škofija slovanskega obreda v Križevcih na Hrvaškem, kateri že pripadajo ricmanjski verniki, zarila v našo (laško) posest do morja in da bi grško-(slovanski) škof one škofije, intimni prijatelj velikega hrvaškega patriarha Strossmayerja, megal izvrševati zakoniti upliv na naše zemlje, o katerem ni izključeno, da bi mogel če tudi bi bil sedaj le verski, postati v prihodnosti velikega narodnega in političnega pomena«.

Prejeli smo in objavljamo:

Uredništvu »Edinosti«

v Trstu.

Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da sprejmete gledé »Tržaške vesti« »Moralen uspeh unijatskega gibanja« v 92. številki Vašega lista sledeči stvarni popravek:

Ni res, da sem jaz propovednik križarske vojske proti unijatom.

Res je pa, da želim, da bi razkolniki postali unijati, da pa te potrebe za Slovence ne priznam.

Dr. Evgen Lampe.

stolni vikar.

V Ljubljani 24. mal. travna 1901.

V obrambo. Trideset jugoslovanskih visokošolcev v Pragi so sklenili dne 18. t. m. resolucijo, v kateri (poleg drugih) obsojajo tudi naš list radi pisave o dijaških nemirih na Ruskem, ter nam očitajo, da smo se postavili na stran »brutalne sile ruske vlade«. Na te insinuvacije odgovarjamo s tem, da smo mi prav malo pisali o dijaških nemirih na Ruskem, kar smo tudi svoječasno pojasnili s tem, da so poročila v židovskih listih skrajno pretirana, ker je znana židovska animoznost napram Slovanom in sosebno Rusiji, a lastnih originalnih slovanskih poročil o dijaških nemirih da nimamo. Ako hočejo praški dijakí slepo verjeti židovskim poročilom slobodno jim, nas pa ne prisilijo v to z vsemi svojimi resolucijami. Mi se bomo prej ko slej držali stališča, da presojava vse stvari najprej s slovanskega stališča in še le potem, če treba, z raznih drugih modernih stališč. Opozarjamo pa, da je ruski narod postal mogočen in slaven kljub vsej »brutalni sili ruske vlade«, mej tem, ko drugim narodom in državam — n. pr. posebno Italiji — vsa civilizirana in proslavljena nazovsloboda ne pomaga, da bi jih rešila splošnega propadanja. Sicer pa je čuti z mnogih strani menenje, da so vseh sitnosti, ki so se godile ruskim visokošolcem, največ krivi njihovi židovski kolegi, kakor se tudi pri nas dogaja, da se druge narodnosti tepejo med seboj jedino na korist židovskim interesom.

Iz pravde proti profesorju Matku Mandiću. Vsikdar neslani »Piccolo« kvasi, da je na razpravi proti g. prof. Matku Mandiću branitelj dr. Gregorin protestiral proti rabi tolmača zato, ker da je hrvaščina jezik, ki se rabi univerzalno; v resnici pa je protestiral zato, ker zakon ne dopušča tolmačev za take jezike, ki so sodni jezik, kakor je tu hrvaški jezik.

Mi tudi ne zahtevamo, da bi vsi sodniki morali znati naš jezik, ali zahtevati smemo, da se za vse pravde, ki se vrše proti ljudem naše narodnosti, preskrbe sodniki, ki bodo vséhi našemu jeziku. To je hotel povdariti gotovo tudi g. dr. Gustav Gregorin.

Camberjeva afeta. Justično ministerstvo je suspendiralo nastop zapora Riharda Camberja, ki je bil svoječasnno pred tukajšnjim deželnim sodiščem obsojen na trimesečen zapor.

Zakaj ne?! Današnji »Piccolo« poje slavo onim tržaškim odvetnikom, ki so bili naznanili predsedništvu sodišča, da bi jim ne bilo možno po svoji vesti braniti obtožene urednike lista »Avanti«. Ta izjava je goli nezmisel — kajti baš oni, ki so kaj zakrivali, potrebujejo navadno branitelja? Torej je že institucija brambe na kazenskih razpravah sama na sebi proti — vesti teh gospodov. Kolikokrat so se torej že gospodje pregrešili proti tej svoji vesti? No, pustimo to in izrecimo svojo skromno menenje, da: če je kdo kedaj branil kakega — Angelija, res ne vemo, zakaj bi ne branil tudi kakega Camberja!

Na znanje. Od zadnjih volitev je ostalo v uradu političnega društva »Edinost«, v ulici Molin piccolo št. 1, še nekaj dokumentov. Ker nimamo dotičnih naslovov in ne moremo listin razposlati, vabimo vse one, ki so ob času reklamacij vložili kak dokument, a ga niso še vdobili vrnenega, naj se potrudijo v društvo, kjer se odda vsakemu svoje. Iz med važnejših dokumentov naj omenimo vojaške knjižice na imena: Jurissovich Josip, Ivančič Anton, Sluga Miha in Cok Svetko in več davkarskih pobotnic.

Samomor. Včeraj zjutraj se je zastrupil 43-letni klesar Josip Sferza. Zapustil je težko bolano soprogo, katera je v bolnišnici in hčerko. Sferza je bil kakor klesar celih 25 let v delavnici Lovreca Brunellija in je bil pred nekoliko leti postavljen načelnikom iste. Pred dvema meseci pa ga je gospodar radi neke nepravilnosti odstavil od načelnikstva in ga obdržal le kakor navadnega delavca. Sferza je bil radi tega ponižanja razžaljen in je zapustil delavnico. Dosegal pa ni mogel dobiti primerne dela in ga je najbrž nekoliko to in nekoliko bolezen žene privedla do obupnega čina.

Originalen samomorilni kandidat. Sinoči je prišel na zdravniško postajo 43-l. brezposelni natak Adolf M. iz ulice Crosada in je čisto mirno vprašal, pokazavši majhno prazno stekleničico, da-li je nevarno popiti tako stekleničico ogljene kisline. Zdravnik je brez meritornega odgovora izpral čudaku želodec in ga na ta način rešil nadaljnje ugrabanja o nevarnosti popitja strupa.

Dražbe premičnin. V petek, dne 26. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Barkovljah 273, oprema v mesnici; v ulici Sette Fontane 31, hišna oprava; v Rocolu 135 in v ulici Sanità 8, seno, prešič, zastavni listi in krčmarska oprema; v ulici Sanità 8, zastavni listi; na trgu delle Legna 7, miza in stolice.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 11.9, ob 2. uri popoldne 17.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.4. — Danes plima ob — predp. in ob 4.8 pop.; oseka ob 7.13 predpoludne, in ob 8.44 popoldne.

»Trgovsko izobraževalno društvo« v Trstu vabi na zabavni večer, katerega priredi plesni odsek »trg. izobraževalnega društva« o priliki zaključka plesnih vaj, v prostorih »Slovenske Čitalnice« dne 28. aprila 1. 1901.

Vspored: 1. Igra na glasovirju gosp. R. Reiss. 2. Deklamacija gđe. I. Poniž. 3. Igra na glasovirju g. R. Reiss. 4. »Lokavi snubač«, žaloigra v enem dejanju. 5. Slobodna zabava.

Začetek točno ob 5. uri popol. Vstopnina za ude prost.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu vabi na III. redni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 28. t. m. ob 4. in pol uri popoldne v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« (ulica Stadion št. 19). Dnevni red: 1. Pozdrav in nagovor predsednice. 2. Poročilo tajnice. 3. Poročilo blaginjačarice. 4. Poročilo voditeljice notranje uprave. 5. Razni predlogi in nasveti. 6. Volitev novega odbora. Po občnem zboru se bo vršila veselica s petjem, deklamacijo in igro. — Vstopnina na veselico 40 stotink.

Na obilno udeležbo ljudno vabi

Občni zbor zadruga gostilničarjev in krčmarjev, kateri se je imel vršiti včeraj popoldne, je radi nesklepčnosti odložen na soboto dne 27. t. m.

Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Istro v Kastvu prirediti v nedeljo dne 28. t. m. večerno zabavo s sledečim vsopredom: 1. Eisenhuth: »Krasni spol in ljubav«, moški zbor. 2. A. Senoa: »Klevetnikom Hrvatske«, deklamacija. 3. A. Pienta »Moj uzdah«, ženski zbor. 4. Igra: »Seljaci u gradu«. 5. Ples. Ustopnina 1 krono.

Vesti iz ostale Primorske.

× Brezovica pri Materiji. Pišejo nam: V nedeljo dne 28. t. m. ob 10. uri predpoludne bo: a) blagoslovljenje zastave narodne čitalnice, b) kipa Matere božje in slednjič zastave Marijine družbe.

Pred cerkvijo bo prirejen šotor, v šotoru oder, na odru miza, na mizi razpelo (križ) in dve sveči in društvena zastava.

Po prihodu g. obrednika bo imel predsednik govor, za tem zapoje pevsko društvo »Oče naš«, na kar se bo vršil obred. Po dovršenem sv. obredu bo imela gospica kumica govor. Po govoru zabijejo g. obrednik, gospica kumica, predsednik, podpredsednik, tajnik, blaginjak, zastopniki društev in slednjič 4 odborniki, žeblje. Zbor zapoje pesem »Sv. Cirila in Metoda«, zastava se dvigne ter ponese v cerkev. Godba bo svirala »Naprej«. Zastavonoša obstoji pred presbiterijem, na njegovi desnici bo stol za gospico kumico in g. predsednika, a na levi za g. zastopnike.

Za tem bo sledil blagoslov kipa Matere božje in zastave Marijine družbe. Po večerici se društvena zastava prenese z obhodom v čitalnico.

× Šolska mizerija v Istri. — Iz občine dekanske nam je došel nastopni dopis, za kateri pa moramo — ne poznajoči stvari — prepustiti odgovornost gospi dopisniku samemu: Z ozirom na notico, priobčeno v »Edinosti« št. 60 pod naslovom »Šolska mizerija v Istri«, moramo povdariti, da ni res, da ima katastralna občina Rozar na razpoloženje 5000 gld. iz ustanove pokojnega župnika Petra Fabrisa, ampak vseskupna župnija Predložka bi morala imeti do sedaj od omenjene ustanove 128000 gld., ako bi se vsakih 14 let glavnica podvojila po obrestih od državnih obligacij. Ali, žalibog, v blagajni ni niti 15000 gld.

Sedaj bo kakih 86 let, odkar je umrl omenjeni župnik, ki je zapustil 2000 gld. za zidanje nove šole za vso župnijo Predložko, namreč za katastralne občine Črnikal, Rižana, Loka, Podpeč in Zazid. A še sedaj, po 86 letih, se ni spopolnila poslednja želja pokojnega župnika, in to v prvi radi neprimerne administracije tiste ustanove in radi šolskega sistema v Istri; narveč pa po krivdi prejšnjih že pokojnih domačih prvakov, ker je vsaki hotel imeti šolo pred svojim lastnim stanovanjem. Ti predniki naši niso bili toliko razsodni, da bi bili izpolnili voljo pokojnega župnika in splošno željo ljudstva v blagor vse župnije.

Ni pa nikako čudo, da naši predniki niso bili sposobni za to. Saj imamo še sedaj oseb, ki sejejo razdor, mesto da bi delale za slogo. Deputacija, ki se je bila predstavila namestništvu, je prosila n. pr., da se šola iz omenjene ustanove osnuje v Rižani, ne pa, kakor je bilo sklenjeno v občinski seji dne 2. marca vsled odredbe c. k. okrajnega šolskega sveta za zidanje šole iz omenjene ustanove. V isti seji je bilo sklenjeno skoro jednoglasno na predlog občinskega zastopnika Karola Šiškovca, da se za katastralni občini Zazid in Podpeč iz omenjene ustanove sežida šola v Podpeču — kjer je preko 200 za šolo godnih otrok; za katastralni občini Črnikal in Rižan pa druga šola v sredini teh dveh občin, ki imati tudi preko 200 za šolo godnih otrok. Katastralna občina Loka pa ima šolski pouk.

Iz navedenega je razvidno, kako pristranski se postopa proti ugodnosti za ljudstvo in poslednji volji pokojnega župnika. To vendar ne gre, da bi v taki važni stvari odločala le komoditeta nekaterih nerazsodnih. Predsedništvo krajnega šolskega sveta je namreč, v nasprotju z že označenim sklepom v občinski seji, pozvalo komisijo okrajnega šolskega sveta na zidanje šole v Predloki pri farai cerkvi. Otroci iz Zazida bi imeli tjakaj 2 in pol uri hoda, oni iz Podpeča 2 uri, iz Rižane 1 in pol ure.

Po takem bi se dar pokojnega župnika spremenil v šibo za ljudstvo, kajti neprestano bi morali plačevati globe, ker v slabem vremenu ni možen reden obisk šole na take daljave. Posebno pa še, kadar je narasla Raša.

In ubogi učitelj, ki bi moral z otročiči živeti v taki puščavi!

Nadalje naj pomislijo šolske oblasti, da morajo farani po zimi že sedaj vsaki večer čuvati župnišče, a potem bi morali še šolo. (Zvrsetek pride.)

× Zlato poroko je slavil v Opatiji veliki vojvoda Luksemburški s svojo soprogo. Cesar je čestital vojvodi brzojavno.

Vesti iz Krànjske.

* Iz ječe ušli so v noči od 22. na 23. t. m. na ljubljanskem Gradu ujetnik Leopold Jereb, Ivan Plave in Ivan Singer. Prva dva sta nevarna tatova in se sumi, da sta po ubegu ulomila v Škofelji v Kamnikarjevo hišo in ondi ukradla okoli 500 kron. Ivan Singer se je vrnil sam na Žabjek, druga dva pa se še klatita okoli po ljubljanski okolici.

* Občinske volitve v Ljubljani. Na včerajšnji dopolnilni volitvi za II. razred je bilo oddanih 525 glasov. Izvoljeni so bili vsi kandidati napredne stranke in sicer: gg. Ivan Hribar, dr. Josip Kušar, dr. Danilo Majaron, dr. Lovro Požar, Andrej Senekovič, Anton Svetek, Ivan Šubič, Ivan Vidmar in dr. Ivan Tavčar. Jutri, v petek, voli I. razred.

Vesti iz Štajerske.

— Iz pred državnega sodišča. Državno sodišče je predvčerajšnjim obravnavalo o pritožbi nekaterih prebivalcev v Laškem, ker niso bili sprejeti v volilni imenik, dalje o pritožbi nekaterih prebivalcev v Celju, ki istotako niso bili sprejeti v volilni imenik, in o pritožbi tajnika Perca, katerega niso pustili k volitvi, češ, da ne stanuje v Celju, ampak v — celjski okolici in da je bil radi tega 24 ur pred volitvijo črtan iz imenika. Rzsodba se proglasi danes.

Po »Slovenec«.

Razne vesti.

Grof Lev Tolstoj in ruski car. Petrograjski list »Grazdanin« prinaša službeno izjavo, v katerem pravi, da so lažnjiva vsa ona pisma, o katerih se govori, da jih je Tolstoj pisal carju. Tudi na cesarskem dvoru ima Tolstoj toliko spoštovanja, da prijetelj, in mej temi tudi več velikih vojvod, ki imajo srea in volje, da branijo Tolstega. A gotova resnica je, da tudi carjašamega jako boli, da je Tolstoj izključen iz cerkve, in car sam je storil korake, da sinod umakne svoj sklep. Poleg tega je cesar osebno pokaral mitropolita Antonija, ker je odgovoril na pismo grofice Tolstejeve.

Brzojavna poročila.

Vojna v južni Afriki.

PRETORIJA 24. (B.) Po uradni objavi so Angleži od zadnjega skupnega seznama sem ujeli 355 Burov ter uplenili 386 pušk, 1 top 12-funtnik ter 15 tisoč paketov s patronami za male kalibre. Šest Burov je padlo. Angleži so imeli enega mrtvega in pet ranjenih.

Cesar Viljelm v Bonnu.

BOXX 25. (B.) V praznično odičeni Bethovenovi dvorani je bil sinoči komers skupnega dijaštva v navzočnosti cesarja, prestolonaslednika in drugih odličnjakov. Po drugi pesmi je načelnik »Borussia« pozdravil cesarja ter se mu zahvalil na časti, da more pozdraviti prestolonaslednika kakor akademičnega meščana.

Na to je imel cesar daljši govor. Za tem je dijak Trendelenburg iz akademičnega ve-slarskega kluba pozdravil prestolonaslednika, kateri poslednji se je zahvalil na dobrodošlici, ki mu jamči, da v Bonnu preživi srečna leta. Prestolonaslednik je zaključil z vivat, cressat, floreat na dijaštvo Bonna. Cesar je na to v-dil »salamandra«, ki je bil z radostnimi hurra-klici sprejet od dijaštva. (Nam se zdi....)

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 21. (B.) Kakor javljajo listi iz Pekinga je oddelek, sestavljen iz anglež-kih, francoskih in japonskih čet iz Šanhaik-vana napadel tolpo kitajskih maroderjev ter jo prisilil umakniti se. Vendar pa tolpa ni bila popolnoma tepena.

TIENČIN 24. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: V bližini Šanhaikvana so Angleži našli zakopanih 19 poljskih topov se stre-ljivom vred.

Francozki minister za vnanje stvari v Petrogradu.

PETROGRAD 25. (B) Francozki mi-nister za vnanje stvari je izročil ruskemu ministru za notranje stvari veliki križ častne legije.

Vest o zaroki bolgarskega kneza neo-snovana.

MENTONE 25. (B) Govorica o pred-stoječi zaroki kneza Ferdinanda Bolgarskega s princezinjo Klementino Belgijsko se od bol-garske strani označuje, kakor popolnoma iz-mišljena. Tudi to ni res, da bi bil knez Fer-dinand na Rivieri obiskal kralja Belgijcev.

Velik požar.

BRNO 25. (B.) Včeraj popoldne je nastal ogenj v hiši nekega trgovca v vasi Proseč blizu Brna. Vsled velikega vetra se je ogenj razširil tudi v sosedno občino Bre-zešina. Upepeljenih je 42 hiš; šest oseb, mej temi 3 otroke, je dim udušil. Več oseb je bilo na gašenju ranjenih.

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, **Via Piazza vecchia**
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
• T R S T •
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.

PASTIGLIE PROTI PRENDINI
kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upa-
danju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepoved-
nikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi.
Skatljica stane 60 stotink.

Jakob Kosmelj
— T R S T —
ulica ss. Martiri št. 16
nasproti Komando Marine.
TRGOVINA
jestvin in kolonijalnega blaga, delikates
in konserv.
Izbor raznih vin in likerjev.
Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2.**
nasproti ženskem liceju.
Priporočam se p. n. občinstvu in sem
najudanejši
Jakob Kosmelj.
Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-
vala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Dunajska filjalka
Banka vloga na knjižice s 4%.
 Posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20,000.000 K.
Reservni zaklad nad 7,000.000 K.
Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plzni, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Proti malokrvnosti, za rekon-
 valescente in v obče za vse šibke
 osebe kakor tudi blede deklice
 se priporoča

Ravasinijev
železnati kinin.

Sestavljen je iz racionalno izbranih
 potrebnih količin železa in delujočih
 prvin kinina.

Vdobja se samo v
LEKARNI RAVASINI
 v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.
 Poštne pošiljke s povzajem.

Da izpodrinem ceneno bazarsko ali semenjsko
 blago, mi je ena bajvečjih švicarskih tovarov za ure
 naložila prodajanje teh le ur in biserjev, skoro
 zastoj v svrhu reklame, da populariziram njene
 izdelke, dokler ne zmanjka zaloge.

V vsaki uri dodam kot
 darilo 1 fufural od
 usnja in 1 novoliz-
 najdno žepno po-
 manjševalno ogleda-
 lo v minijaturi.

Gld. 2-10 prava srebrna remontoir-žepna ura
 stane od niklja s francosko verižico in
 etvijem.
 Gld. 4-20 prava srebrna remontoir-žepna ura
 stane posrebr. angl. verižico in etvijem.
 Gld. 4-70 prava srebrna rem. ura za dame s
 stane posrebr. agnelško verižico in etvijem.
 Gld. 11. pristna 14. karatna rem. zlata žepna
 stane ura s krasno škatljico od atlasa in elegantno verižico.

Vsaki uri priložim listek o 3-letni garanciji.
 Da se vsakdo lahko brez rizika prepriča o solidnosti
 blaga, sprejemem, kar bi ne ugnajalo, tekoma 8 dni
 nazaj ter povrnem denar franko.

— Slični oglasi so le ponarejanja. —
 Pošilja se proti povzetju ali pa po doposlani denarju.

E. HOLZER

dobavljač zveze c. kr. avstr. drž.
 uradnikov itd.

tvorniška zaloga ur in zlahtnega kamenja en gros.
 KRAKOV, Stradom 18 (Avstrija).

Bogato ilustrirani ceniki ur in zlatenine gratis in franko.

Agenti se iščejo.

Gostilna

Dominik Ravalico

TRST. — Ulica Ghega št. 7. — TRST.

Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran,
 Istrsko, Opolo, Vis, najfinjša vina v bu-
 teljkah, pivo prvega reda.

Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro.

Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo,
 tudi se sprejemajo naročbe na dom s točno
 postrežbo.

Televadno društvo „Tržaški Sokol“
 vabi na

redni občni zbor,

ki bo

4. maja 1901. ob 8^{1/2} zvečer

v društveni telovadnici — (ulica Coroneo št. 15.)
 se sledečim dnevnim redom:

- 1.) Pozdrav staroste.
- 2.) Poročilo tajnika.
- 3.) Poročilo blagajnika.
- 4.) Poročilo pregledovalcev računov.
- 5.) Poročilo učitelja telovadbe.
- 6.) Razgovor o udeležbi na vses-
 kolskem shodu Sokolov v Pragi.
- 7.) Eventuelni predlogi.
- 8.) Volitev novega odbora in pre-
 gledovalcev računov.

Trst, 20. aprila 1901.

Na obilni vdeležbi vabi
Odbor.

ZAHVALA.

Podpisani se globoko ganjeni, najiskrenejše zahvaljujejo za mnogostransko
 izkazano iskreno sočutje, za srčne tolažbe in darovane vence, ob smrti naše
 nepozabne matere ozir. tačče

Urše Bandel

roj. Šuc.

Istotako izrekamo najtoplejšo zahvalo preč. g. župniku, g. učitelju Ten-
 cetu in vsem njegovim pevcom iz Sv. Križa za milo petje; nadalje vsem so-
 rodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremljali pokojnico v Komen. Za-
 hvaljujemo se tudi preč. duhovščini in drugim komenskim vaščanom za mili
 sprejem zemskih ostankov pokojnice in sprevod na tamošnje pokopališče.

Zahvaljujemo se nadalje tudi zdravniku gosp. dr. Bechtingerju za požr-
 tvovalno skrb ob času bolezni in za spremljanje pokojnice iz Sv. Križa v
 Komen.

Sveti maši zadoštnici se bosti čitali prihodnji ponedeljek in sicer: v sv.
 Križu ob 9. uri, v Komnu pa ob 6. uri zjutraj.

Bog plati vsem! Pokojnici pa večni mir!

V SV. KRIŽU, dne 22. aprila 1901.

Žalujoči ostali.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, S. W.

Na kosček sladkorja vlije kadar treba 20—40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama.

ter jih zavžijte ali pa s tem drgnite ali namočite zuna-
 nje boleče mesta, da živce takoj pomirite.

Pristen le s zeleno varstveno znamko »nuna« in
 na kovinski kapici (zamašku) vtisnjeno tvrdko:
 Edino pristno. Po pošti dvanajst malih ali šest
 velikih steklenic štiri krone. Steklenico na poskušnjo
 z navodilom uporabe in izkazom zalog celega sveta poš-
 lja po predplačilu 1 krone 20 stotink lekarnarja A.
 Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogateu (Ro-
 hitsch-Sauerbrunn). Vdobja se v lekarnah.

Pred ponarejanjem naj se varuje in naj se pazi
 vedno na zeleno varstveno znamko »nuna«, registrovana
 v vseh naprednih državah.

IZZA VEČ LET

Preskušeno domače zdravilo

Franz Wilhelm, lekarnaja

Obrana znamke
 v
 mnogih državah.

Na razstavah
 premovan
 s zlatimi kolajnami.

c. kr. dvornega zalagatelja

Neunkirchen, Spodnje avstrijsko.

Franz Wilhelmov
odvajajoči čaj

1 zavitek 2 kroni.
 Poštna pošiljatev — 15 zavitkov
 24 kron.

Wilhelmov
zeliščni sok

1 škatljica kron 2.50.
 Poštna pošiljatev — 6 steklenic
 10 kron.

c. kr. priv. Wilhelmovo
tekoče mazilo
(BASSORIN).

1 lonček 2 kroni. — Poštna pošiljatev
 15 lončkov 24 kron.

Wilhelmov
xxx obliž xxx

1 steklenica 80 stot.
 1 ducat škatljic 7 kron
 5 ducatov 30 "

Poštne pošiljke franko po vsej Avstro-Ogerski. Vdobja se v mnogih lekarnah v znanih
 originalnih zavitkih, kjer pa jih nimajo se pošiljajo naravnost od izdelovalatelja.

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi
 najnovejših. S tem po-
 magate ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan.
 Lepe nabožne spominke, zlasti križevniške ročne vence,
 svetinice sv. Antona in praškega Jezuška dajete za
 marke. — Pisati in poslati je pisarni „Antichrist“ v
 Bregenc (Predaleško).

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
 v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
 kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
 nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
 Ponudbe pod naslovom Ludwig Oester-
 reicher v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Zaloga

dvojno rafinovanega romanskega in cesen-
 skega žvepla, angleška modra galica,
 »AGRICOL« za uničevanje mrčesov na trtjah,
 drejvju in zelenjadi, elastični trakovi za ce-
 pljenje trt in moli za žvepljanje ter gumijeve
 cevi. — Vdobja se po cenah, da se ni bati
 konkurence v **mirodilnici**

Emilija Cumar pok. Friderika

ulica Belvedere 37, podružnica na Opčinah 212

Telefon št. 1083.

Velik izbor šip, žebeljev, barv, mineral-
 nih voda, esenc, čopičev, mila, sveč, olja,
 firnežev, kemičnih izdelkov itd.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

— Kozuhar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kozuhovine in kap za ci-
 vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo
 ter shranjuje vse kozuhovine in obleke za zimo
 z jamstvom proti molem in ognju.

Restaurant
SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

— najugodnejša gostilna —

PLZENSKO PIVO SILBEREGG
 po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah
 zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.
 Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),
 — Via Zovenzoni št. 2. —

Tam se nahajajo tudi najpristnejša
 vina: opollo, istrsko črno in belo.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se
 VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE
 in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovih
 zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo
 zavoda za kemično analiziranje, ovlaščena od c. kr.
 avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode
 in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137.
 To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini-
 sterstvo radi pregotovljenega kvarjanja vina, ki stavlja v
 resno nevarnost ljudstvo.

Kdor si torej vkupi vino v moji zalogi, je
 gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego
 da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo
 dati bolnikom in konvalescentom, ker analizacijski
 zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki
 so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo
 imeti najfinjša vina.

C E N E:

Istrski teran liter po 32 novč.,
 VINO iz Kastelov pri Splitu 34 "
 Fino vino iz VISA 34 "
 VINO Opollo 38 "
 Belo vino iz VISA 40 "

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.
Josip Tami
 ulica Legna št. 6 (Dvorišče).

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.

v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franko na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljatev na deželo s poštanim povzajem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani

Josip Gregorič